

නාට්‍ය හා රංග කලාව

07 ශ්‍රේණිය

පළමු වාරයේ තේමාවන් හා පිළිගැනීම

01. නාට්‍ය හා රංග කලාව පිළිබඳ සිද්ධාන්ත අධ්‍යයනය කිරීම.

1. පාඩම : පන්ති කාමර නාට්‍ය - සෙල්ලම් ගෙවල් වැනි ක්‍රියාකාරකම් තුළ ඇති නාට්‍යමය ගුණය.
2. පාඩම : නාට්‍යයක තේමාව හඳුනා ගනිමු.
3. පාඩම : රංග භූමිය හඳුනා ගනිමු.

02. ස්වකීය ජර්නල්පනය මෙහෙයවා ජර්නලය ආශ්‍රිත අත්දැකීම් පාදකකොටගෙන නිර්මාණකරණයෙහි යෙදීම.

4. පාඩම : නාට්‍ය පෙළ රචනය ඉගෙන ගනිමු.
5. පාඩම : සාමාන්‍ය ජීවිතයේ සිදුවීම් හා අත්දැකීම් ඇසුරින් නාට්‍ය
6. පාඩම : චරිත නිරූපණය

03. නාට්‍ය හා රංග කලාවේ සිද්ධාන්ත අනුගමනය කරමින් ප්‍රායෝගික ක්‍රියාකාරකම්හි නියැළීම.

7. පාඩම : සංවාද භාවිත කරමු.
8. පාඩම : කායික හා මානසික සම්බන්ධතාව
9. පාඩම : විවිධ උච්චාරණ විධි හඳුනා ගනිමු.

04. නාට්‍ය හා රංග කලාවට සම්බන්ධ ශ්‍රී ලාංකේය සංස්කෘතියේ ඓතිහාසික පසුබිම පැහැදිලි කිරීම.

17. පාඩම : "ඉතිහාස කතා නාට්‍යයට"
18. ප්‍රායෝගික පරීක්ෂණය
19. ප්‍රශ්න පත්‍රය : බස්නාහිර පළාත් පළමු වාර විභාගය 2019

පන්ති කාමර නාට්‍ය

සෙල්ලම් ගෙවල් වැනි ක්‍රියාකාරකම් තුළ ඇති නාට්‍යමය ගුණය හඳුනා ගනිමු.

ළමුන් ගේ සෙල්ලම් ගෙවල්

සෙල්ලම් ගෙවල් තැනූ අවස්ථා සිහියට ගනිමු. සහෝදර සහෝදරියන් සමඟ හෝ යාලුවන් සමඟ සෙල්ලම් ගෙවල් තනා නිවසේ අම්මා තාත්තා ලෙස රඟපෑ අවස්ථා සිහිකරමු. නැතහොත් ටීව්ඊව අනුකරණය කරමින් බෝනික්කන්ට පාඩමක් ඉගැන්වූ හැටි සිහිකරමු. යාලුවන් එක්ක වැලිබත් උයපු අවස්ථා, කඩයක් දමා ගස්වල කොළ මුදල් ලෙස භාවිත කරමින් බඩු මිළදී ගත් අවස්ථා, කොස්කොළවලින් ඔටුනු හඳා පැළඳ රජ වූ අවස්ථා, කෝටු කැබලි වලින් තුවක්කු සඳා යුද්ධ කළ අවස්ථා, හොරා පොලිස් සෙල්ලම් කළ අවස්ථා හෝ එවැනි වෙනත් අවස්ථා ඔබේ මතකයේ ඕනෑවටත් වඩා ඇතැයි සිතමු. වෙලාවක් ලැබුණු විට දැනුත් ඔබ එවැනි ක්‍රීඩාවල යෙදෙනවා ඇති.

අනුකරණය

සෙල්ලම් ගෙවල් ක්‍රීඩාවලදී බහුල ලෙස අනුකරණය කිරීමට සිදුවේ. එසේ අනුකරණය කිරීමේ දී පද්ගලයෙකු, සතෙකු පමණක් නොව ගලක්, ගසක් හෝ භාණ්ඩයක් වැනි ඕනෑම දෙයක් වුව ද අනුකරණය කළ හැකි ය. අනුකරණය යනු යමක් ඒ අයුරින් ම කර පෙන්වීම යි.

එය අපට සහජයෙන් උරුම වූ දෙයකි. අප කුඩාකල සිට සෑම දෙයක් ම ඉගෙනගන්නේ අන් අය කරන කියන දේ අනුකරණය කිරීමෙනි. විශේෂයෙන් කතා කරන භාෂාව අපට උරුම වන්නේ ද අප බිහිවූ පරිසරයෙන් ඇසෙන කතාබහ නිසා ය. වචන අනුකරණය කිරීම නිසා ය.

සමාරෝපය

කුඩා කල වැඩිපුරම ආභාසය ලබන්නේ අම්මා හෝ තාත්තා ගේ වර්තයයි. පෙර පාසලේ නැතහොත් ප්‍රාථමික වසරවල හමුවන ගුරුතුමියගේ /ගුරුතුමාගේ වර්තය ද ජීවිතයට ඉතාමත් වැදගත් ය. තමාගේ ජීවිතයට ඉතා සමීප වර්ත තවත් බොහෝමයක් තිබිය හැකි ය. සෙල්ලම් ගෙවල් ක්‍රීඩාවේ දී බොහෝ ළමුන් අම්මට, තාත්තට, ගුරුතුමියට අදින්නේ ඒ කිසා විය හැකිය.

වෙනත් කෙනෙක් වගේ ම වෙනත් උත්සහ කිරීම සමාරෝපයයි. ඇඳුම් පැළඳුම් අදාළ පුද්ගලයා මෙන් හැඳ පැළඳගෙන, ඇතැම් උපකරණ ඒ ආකාරයෙන් ම භාවිත කරමින්, ඒ කටහඬට සමාන කටහඬක් අනුකරණය කරමින්, ගමන් විලාසය, හැසිරීම ආදිය ද ඒ ආකාරයට සිදු කිරීම සමාරෝපයයි. එනම්, යම් වර්තයකට ආරුඪවීම, ආවේශ වීම, යම් වර්තයකට සමවැදී සිටීම සමාරෝපය යනුවෙන් හඳින් වේ.

සංවාද

වර්තයක් තමාටම හෝ තවත් වර්තයකට/වර්ත සමූහයකට යමක් කියයි ද එම කියන වචන නැතිනම් වැකි සංවාද ලෙස නම් කළ හැකි ය. වර්ත අතර සිදුවන වාචික සන්නිවේදනය සංවාද මගින් සිදුවේ.

පැවරුම : - කණ්ඩායමක් ලෙස හෝ කණ්ඩායම් බෙදී පන්ති කාමරය තුළ සෙල්ලම් ගෙදරක් නිරූපණය කරන්න.

සෙල්ලම් ගෙවල් සෑදීමේ ක්‍රියාවලියෙහි ඇති නාට්‍යමය ලක්ෂණ

01. අනුකරණය කිරීම (වර්ත, ක්‍රියා)	02. සමාරෝපය
03. සංවාද භාවිතා කිරීම	04. ජීවිතයේ යම් යම් අවස්ථා නිරූපණය කිරීම
05. සතර අභිනය භාවිතය	
i වාචන, සංවාද, ගායනා	
ii අංගවලන, ගමන්-බිමන්,	
iii යම් යම් හැඟීම් නිරූපණය කරන අවස්ථා (ඇඬීම, සිනාසීම, තරහ ගැනීම)	
iv වර්තයට ගැලපෙන ඇඳුම්, පසුබිම් නිර්මාණ, මුහුණුවලට යොදන සායම් ආදිය, යම් යම් භාණ්ඩ	
06. අනුරූපණය	07. වේදිකාවකට සමාන යම් යම් ස්ථාන භාවිතා කිරීම.

2 පාඨම :

නාටකයේ තේමාව හඳුනා ගනිමු.

‘පුංචි අපට දැන් තේරෙයි’ නාට්‍ය (6 ශ්‍රේණියට නිර්දේශිත වේදිකා නාට්‍ය) පසුගිය වසරේ අධ්‍යයනය කළෙමු. එහි එන දඟකාර මී පැටවුන් හතර දෙනෙකු හා කරුණාවන්ත කුකුළු හාමි කෙනෙකු පිළිබඳ රසවත් කතාව ඔබට මතක ඇති.

මී පැටවුන්ට කන්න, බොන්න, ඉන්න තැනක් නොමැතිව කුකුළු හාමි කෙනෙකු ළඟ නවාතැන් ගන්නා සැටිත් හොඳින් කීකරුව, පාසල් වැඩ කරමින් පිළිවෙළට ඉන්න පොරාන්දු වන සැටිත් කම්මැලි නැති, කරුණාවන්ත, පිරිසිදුවට - පිළිවෙළට වැඩ කරන කුකුළු හාමි මී පැටවුන්ට ගුණ ධර්ම කියා දෙන ආකාරය හා ආදර්ශමත්ව කටයුතු කරන ආකාරයත් කම්මැලි හිතුවක්කාර මී පැටවුන් කුකුළු හාමි සමඟ කැවුම් උයන අවස්ථාවට සහයෝගය නොදීමත් හේතුකොටගෙන අවසානයේ මී පැටවුන්ට පාඩමක් කියා දීමත් එම නාට්‍යයෙන් දැක්වේ.

‘පුංචි අපට දැන් තේරෙයි’ යනු ළමා නාට්‍යයකි. එහි නිර්මාණය වර්ග වන්නේ ලංකාවේ ළමා නාට්‍ය සම්බන්ධයෙන් ප්‍රසිද්ධ නමක් දිනු සෝමලතා සුබසිංහ මහත්මියයි. ළමා නාට්‍යයක් යනු පැය භාගයක පමණ කාලයක් තිස්සේ රඟදැක්වෙන, ළමා තේමාවක් සහිත, වයස අවුරුදු 5ත් 15ත් අතර ළමුන් සඳහා නිර්මාණය වූ නාට්‍ය විශේෂයකි. මේවා ළමුන් සඳහා වැඩිහිටියන් විසින් නිර්මාණය කර, වැඩිහිටි නළු නිළියන් හෝ ළමා නළු නිළියන් විසින් වර්ත නිරූපණය කරන නාට්‍ය වේ. (ළමුන් විසින් ළමුන්ට ඉදිරිපත් කරන නාට්‍ය ද ළමා නාට්‍ය ලෙස නම් කෙරේ).

බොහෝ විට ළමා නාට්‍යවල ළමුන්ට ගෝචර වන මූල මැද අග සහිත කථාවක් දැනිය හැකි වේ. සුරංගනාවන්, යෝධයන්, කතා කරන සතුන්, කතා කරන ගස් වැල්, පුදුම ක්‍රියා කළ හැකි මායාකාරයින්, ළමා වීරයින්, වීර වරියන්ගේ වර්ත ඇතුළත් වේ. ගීත ගායනා, නැටුම් මගින් එම කතාව විචිත්‍රවත්ව ඉදිරිපත් කෙරේ.

එබඳු කථාවක් (කතා වස්තුව) තුළින් විවිධ පණිවිඩ හා ආදර්ශ ප්‍රකාශ වේ. නාට්‍ය බැලීමෙන් ළමුන් තුළ යහපත් ආකල්ප වර්දනය කෙරේ. එසේ කථාවක් තුළින් යම් අදහසක්, පණිවිඩයක් අර්ථයක් ප්‍රකාශ වීම එම නාට්‍යයේ තේමාව වේ.

නාට්‍යයේ තේමාව යනු කථා වස්තුවෙන් ප්‍රකාශ කරන අදහසයි.

‘පුංචි අපට දැන් තේරෙයි’ නාට්‍යයේ තේමාව එහි අවසානයේ එන ගීතයේ කියවේ.

වී කොටන්න බැ... පිටි කොටන්න බැ...
කිසිම වැඩක් බැ... ඉතින්
කැවුම් කන්ට බැ...

හා හා හා දරුවනේ
යන්ට එපා දරුවනේ
අදට කැවුම් කාපල්ලා
නමුත් මේක අහපල්ලා

මේ ලෝකේ කවුරු නමුත්
වැඩ පල නොකරනවා නම්
නිකම් ඔහේ පුටු පිට ඉඳ
කන්ට හොඳත් නෑ

පුංචි අපට දැන් තේරෙයි //

පුංචි පුංචි ඔලු එකතුව
පුංචි පුංචි අත් එකතුව
පුංචි අපට ලොකු දේවල්
කරන්ට බැරි නෑ //

මේ ලෝකේ කවුරු නමුත්
වැඩ පල නොකරනවා නම්
නිකම් ඔහේ පුටු පිට ඉඳ
කන්ට හොඳත් නෑ

පුංචි අපට දැන් තේරෙයි !
පුංචි අපට දැන් තේරෙයි !!

නාට්‍ය තේමාව තුළින් ප්‍රේක්ෂකයාට ගැඹුරු ජීවිතාවබෝධයක් ලබාදෙයි.

‘අමර ගියා දිව්‍ය ලෝකේ’ නාට්‍යය මෙම වසරේ දී නැතිනම් 7 ශ්‍රේණියට නිර්දේශිත නාට්‍යයයි. එහි එන කතා වස්තුව කෙටියෙන් සඳහන් කළහොත්, අමර මිය යාමට සිතා ආහාර නොගෙන සිටින්නේ පාඩම් වැඩ කරන්න, පාසල් යන්න ඇති කම්මැලිකම නිසාත් දිව්‍ය ලෝකයේ ඒ කිසිවක් නැති සැප සම්පත්වලින් පිරුණු තැනක් නිසාත් ය (අමරගේ මතය අනුව). නමුත් යාලුවන්ගේ හා දොස්තර මාමාගේ උපක්‍රමය හේතුකොටගෙන අමරට දිව්‍යලෝකය එපා වේ. සැබෑ ලෝකයේ වටිනාකම දැනේ. අමරගේ ආකල්ප වෙනස් වේ. අමර එම සිදුවීම් ඔස්සේ ජීවිතාවබෝධය ලබයි.

අමර ලැබූ ඒ අත්දැකීම නාට්‍ය නැරඹීමේ දී ප්‍රේක්ෂක අපටත් ලැබේ. අමර සමග අපි ද ජීවිතාවබෝධය ලබා ගන්නිමු. යම් ජීවිතාවබෝධයක් නාට්‍යය මගින් ප්‍රේක්ෂකයාට ලබා දීම නාට්‍යකරුවාගේ අරමුණයි. නාට්‍ය නැරඹීමෙන් වගේ ම නාට්‍ය පෙළ කියවීමෙන් වුවද නාට්‍යයේ තේමාව අවබෝධකරගත හැකිය.

පැවරුම : - ඔබ දන්නා, ඔබ ප්‍රියකරන ළමා නාට්‍යයක් හෝ වෙනත් ශ්‍රව්‍ය දෘෂ්‍ය නිර්මාණයක (සරල ගීයක් හෝ කුඩා ළමා කතාවක් හෝ ළමා චිත්‍රපටයක් වුව තෝරා ගත හැකි ය) ඇති තේමාව පිළිබඳ වාක්‍ය රචනයක් ලියන්න.

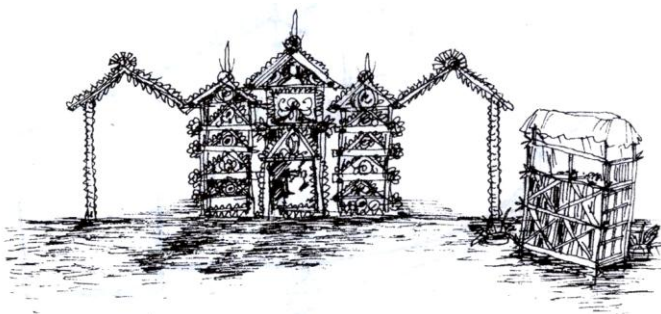
අභ්‍යාස (පිළිතුරු ලියන්න) :

01. නාට්‍යයක කථා වස්තුව යනු කුමක් ද?
02. නාට්‍යයේ තේමාව යනු කුමක් ද?
03. කලා නිර්මාණයකට තේමාවක් අත්‍යවශ්‍ය ද? හේතු 5ක් ලියන්න.
04. ඔබ නැරඹූ නාට්‍ය දෙකක තේමාවන් විස්තර කරන්න.

3 පාඩම :

රංග භූමිය (Theatre) හඳුනා ගනිමු.

ඕනෑම රංගයක් ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා භාවිත වන තැනට රංග භූමිය යන වදන භාවිත කරයි.

ගාල භූමිය

සාමාන්‍ය

සංවිධාන

ප්‍රදර්ශන

ප්‍රදර්ශන

ප්‍රදර්ශන

ප්‍රදර්ශන

ප්‍රදර්ශන

ප්‍රදර්ශන

ප්‍රදර්ශන

ප්‍රදර්ශන

ප්‍රදර්ශන

ප්‍රදර්ශන

ප්‍රදර්ශන

ප්‍රදර්ශන

ප්‍රදර්ශන

ප්‍රදර්ශන

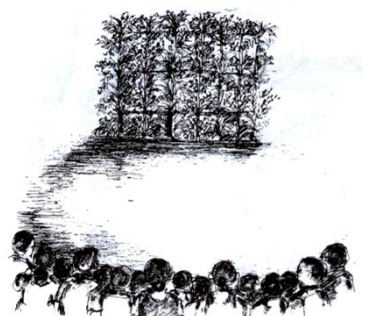
ප්‍රදර්ශන

ප්‍රදර්ශන

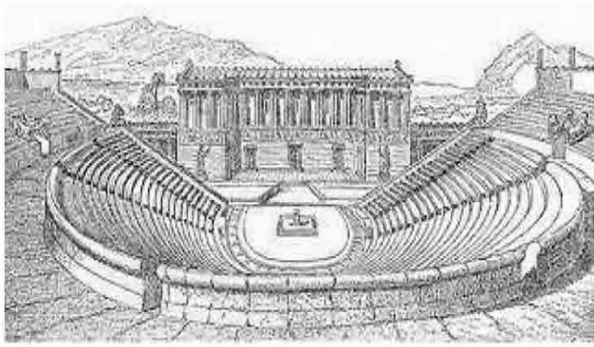
ප්‍රදර්ශන

ප්‍රදර්ශන

ප්‍රදර්ශන

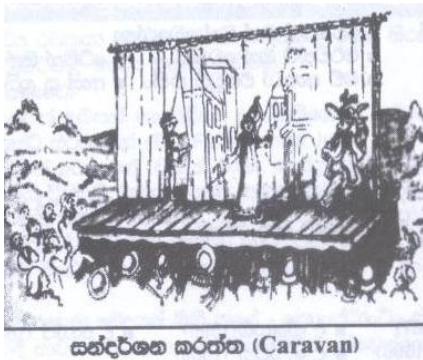
සාමාන්‍ය

ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය ආකෘතිය

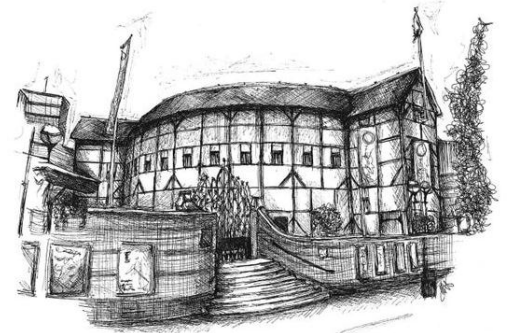
ජන කලාව - ජන වේදිකාව

සන්දර්ශන කර්මය (Caravan)

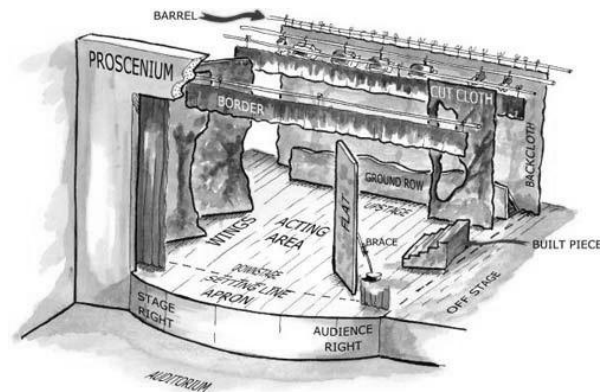
කලාත්මක වේදිකාව

පැරණි ගලේ රහතල

ප්‍රාසිද්ධ රහතල

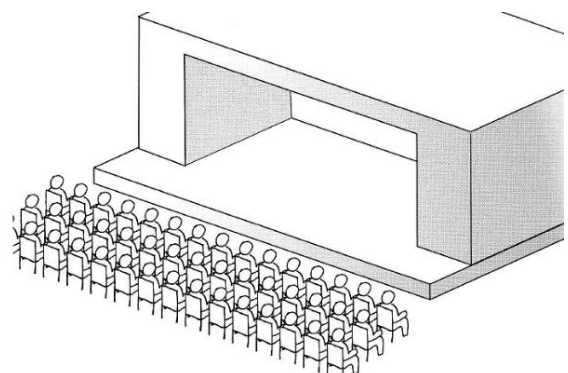

ප්‍රාසිද්ධ (පිංතූර රාමු) වේදිකාව

රංග භූමියක් යනු කුමක් ද?

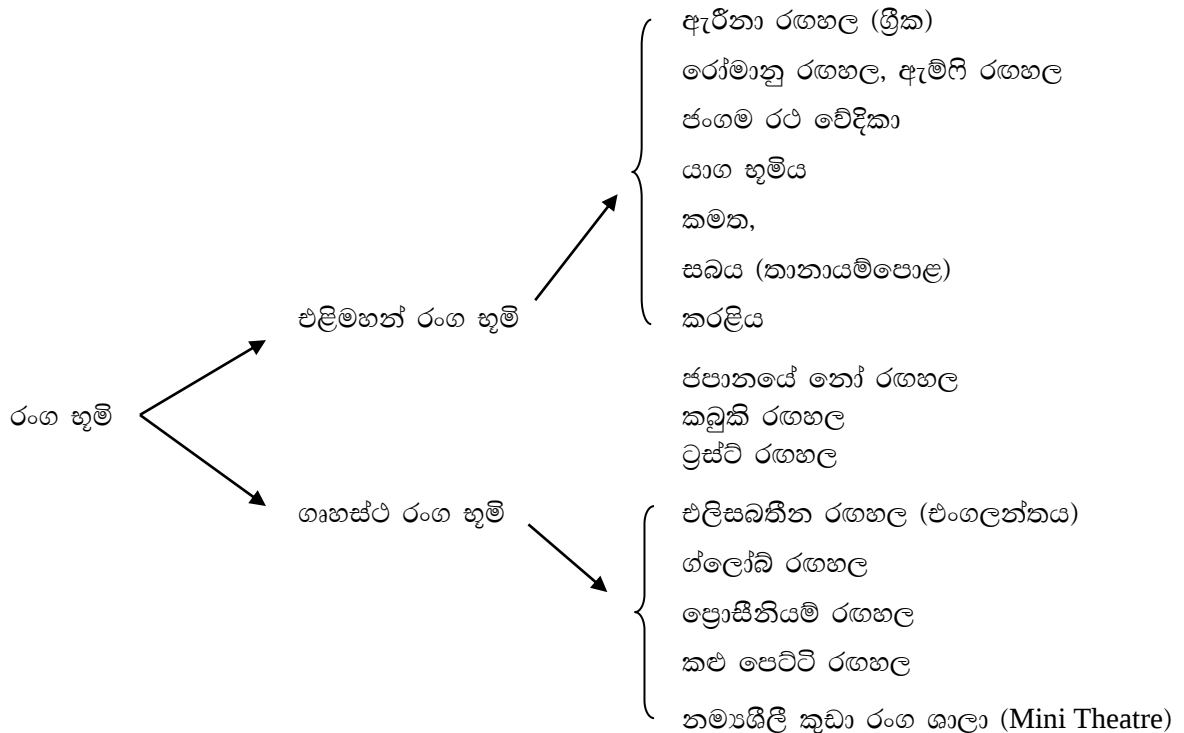
රංග භූමියක් යනු නාට්‍යයක් රඟ දැක්විය හැකි ස්ථානයකි. නාට්‍ය පමණක් නොව නැටුම් ප්‍රසංග, සංගීත සංදර්ශන, විවිධ ප්‍රසංග වැනි ප්‍රේක්ෂක පිරිසක් ඉදිරියේ පෙන්වන ඕනෑම ප්‍රාසංග කලාවක් ම ඉදිරිපත් කරනු ලබන්නේ රංග භූමියක ය.

රංග භූමිය ප්‍රධාන කොටස් දෙකකින් යුක්තය. එනම් වේදිකාව හා ප්‍රේක්ෂාගාරයයි.

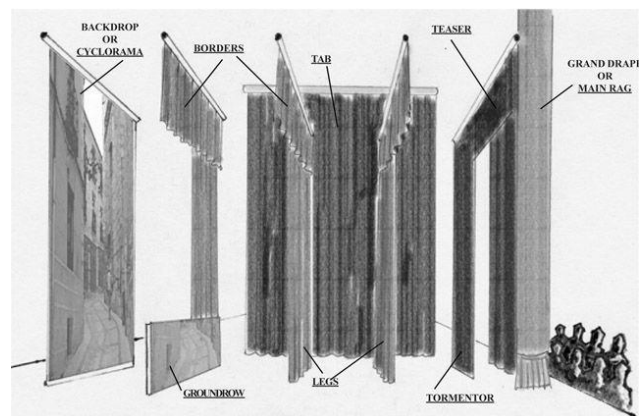
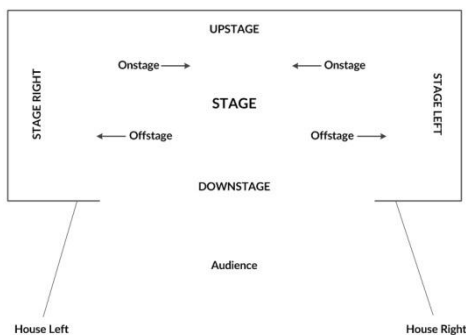

රංග භූමි වර්ග මොනවා ද?

රංග භූමි වර්ග කිහිපයක් දැකිය හැකි ය. මුලින් ම ඒවා එළිමහන් රංග භූමි හා ගෘහස්ථ රංග භූමි ලෙස ප්‍රධාන වර්ග දෙකකට බෙදිය හැකි ය. ලෝකයේ පැරණි රංග භූමි සියල්ලක්ම වගේ ගත් කළ ඒවා එළිමහන් ඒවා ය. අද ලෝකයේ නවීන රංග භූමි බොහෝමයක් ම ගෘහස්ථ රංග භූමි වේ.

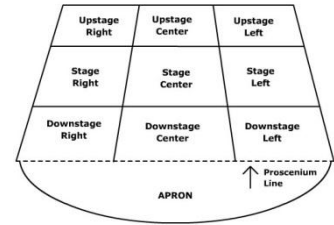
ඇතැම් රහංශාලාවල ප්‍රේක්ෂාගාරය විවෘතව ඇති අතර වේදිකා රංග අවකාශය පමණක් ආවරණය වී පවතී. නූතන රංග භූමිවල වේදිකාව පමණක් නොව ප්‍රේක්ෂාගාර ද සම්පූර්ණයෙන් ආවරණය කර අඳුරු කර ඇත. රංගාලෝකය වේදිකාව මතට පතිත වන විට නළු නිළියන් පමණක් නොව වේදිකාවේ සෑම අස්සක් මුල්ලක් ම ප්‍රේක්ෂකයාට හොඳින් පෙනේ. ප්‍රේක්ෂාගාරයේ පසුපසට යන්නට යන්නට උස් වන නිසා අවසාන පේළියේ ප්‍රේක්ෂකයාට ද මනා රසයක් අත් දැකිය හැකි ය.

ඉහත රූප සටහන් වල ඇති ආකාරයට වේදිකාවේ බෙදීම් හා අංග නම් කිරීම 7 ශ්‍රේණියේ ඔබ විසින් මතක තබා ගත යුතු නැත. ප්‍රොසිනියම් රංග භූමියේ වේදිකාව හා ප්‍රේක්ෂාගාරය ලෙස කොටස් 2ක් ඇති බව පමණක් මතක තබා ගන්න.

අභ්‍යාස (පිළිතුරු ලියන්න) :

01. රංග භූමිය යනු කුමක්දැයි කෙටි විස්තරයක් කරන්න.
02. රංග භූමියක ලක්ෂණ නම් කරන්න.
03. රංග භූමි වර්ග ලියන්න.
04. රංග භූමියක රූප සටහනක් ඇඳ නම් කරන්න.

4 පාඩම :

නාට්‍ය පෙළ රචනය ඉගෙන ගනිමු.

වෘක්කයා ආචෝ

එක් බැටළු පල්ලෙක් තම බැටළු රංචුව අසල වූ වනය අදලට දක්කා ගෙන ගොස් “වෘක්කයෝ ආචෝ” යි කියමින් කෑ ගසා අහල පහල මිනිසුන් බිය වද්දවා කවටකම් කරන්නට විය.

දෙතුන් වතාවක් “වෘක්කයා ආචෝ” කියා මොර දුන් කල මිනිසුන් කැති, පොලු රැගෙන උගෙන් බැටළුවන් බේරා දීමට දුව ආචෝ ය. එහෙත් මොහුගේ කවටකම් නිසා පසුව, එසේ දුව ඒම අතහරින ලදී.

දිනක් හැබැවටම වෘක්කයා බැටළුවන් වෙත කඩා පැන්නේ ය. එදා ඔහු “වෘක්කයා ආචෝ” යි කෑ ගැසුවත් කිසිවෙකු ආවේ නැත. එදා ඔහුට බැටළුවෙක් නැති විය.

-ඊසොප්ගේ උපමා කතා-

වී බිස්ස

එක ගමක බයිරාළ කියල දුප්පත් මිනිහෙක් හිටියා. මිනිහා හොරෙක් නෙමෙයි. ඒත් නැතිබැරි වේලාවට අහළ පහළ වත්තකින් මොනවා හරි කඩා වඩා ගන්නවා. දවසක් විදානෙගෙ වත්තෙන් පොල් කඩලා බයිරාළ අතටම අහු වුණා. “ඉල්ලුවනං ගෙඩියක් දෙකක් දෙනව නෙ, ඇයි හොරකම් කෙරුවේ?” කියලා විදානේ හොඳටම දොස් කිව්වා.

තව දවසක බලනකොට ගෙදර හාල් ඇටයක්වත් නෑ. බයිරාළ විදානෙගෙ ගෙදරට ගිහින් නැතිබැරිකම් කියල වී ටිකක් ඉල්ලුවා. “තියෙනව නං උඹට නොදී ඉන්නව ද? බිස්ස හරියෙ වී ඇටයක්වත් නෑ” කියලා විදානේ ඇඟ බේරා ගත්තා.

බයිරාළ කල්පනා කෙරුවා, ටිකක් රැ වෙන්ඩ ඇරලා, ගෝනියකුයි හනස්සකුයි අරගෙන විදානෙගේ වී බිස්ස ලගට ගියා. හනස්සේ උල තියන පැත්ත වී බිස්ස ඇතුළට ගහලා අනික් පැත්ත ගෝනියට ඇල්ලුවා. ගෝනිය පුරව ගන්න වැඩි වේලාවක් ගියේ නෑ.

පසුවදා කඩමණ්ඩියේදී විදානෙ කිව්වා “ඊයේ රැ මගෙ වී බිස්සට කවුරු හරි හොරෙක් පැනලා” කියලා.

“හොරු පැන්නට මොකද විදානෙරාළෙ, බිස්සේ වී ඇටයක්වත් නෑනේ” කියලා අයිනක හිටිය බයිරාළ හිනාවුණා. විදානෙ බිම බලා ගත්තා.

ගණුදෙනුව

එක ගමක සුප්පන් කියලා ටිකක් පෝසත් මිනිහෙක් හිටියා. එයා බුරුවන් කුළියට දෙනවා. කන්දන් කියන්නේ ගමේ තවත් මිනිහෙක්. කන්දන් ගමනක් යන්න සුප්පන්ගෙන් බුරුවෙක් කුළියට ගත්තා. ඒ ගමනට සුප්පන් කන්දන් එක්ක එකතු වුණා.

බුරුවන් දක්කා ගෙන මේ දෙන්නා ටිකක් දුර යනකොට අව්ව හොඳටම තද වුණා. පොළවෙ වැල්ලත් ගිනි කසේට රත්වුණා. දෙන්න ම බුරුවගේ හෙවනැල්ල යටට යන්න පොරකුවා.

අන්තිමේදී කන්දන් කිව්වා “බුරුවා කුළියට ගත්තෙ මමයි. ඒ හින්ද හෙවන මටයි අයිති” කියලා.

“බුරුවා කුළියට දුන්නට හෙවනට සල්ලි ගත්තේ නෑ” කියලා සුප්පන් කිව්වා. දෙන්නා එක්ක ඒ ගැන වාද කරන්න පටන් ගත්තා. අන්තිමේදී බලනකොට බුරුවා පෙනෙනතෙක් මානෙකවත් හිටියෙ නෑ.

ඊට පස්සෙ දෙන්න එක්ක එකතුවෙලා තද අව්වේ බුරුවා හොයා ගෙන පයින් ම ගියා.

ආප්ප

හින්තිරාළ මුළු පළාතෙම නම ගිය හොරෙක්. ඊටත් වැඩිය ලෝක කපටියෙක්. ලේසියෙන් කාටවත් අහුවෙන්නේ නෑ. අහුවුණත් කොහොම හරි බේරෙනවා. ඒ වුණාට මොන ජගතෙකුටවත් ලෝකෙ හැමදාම වැරදි කරලා බේරෙන්නඩ බෑ. හින්තිරාළ එක සැරයක් මිනී මැරුමකට එල්ලුම් ගහට නියම වුණා.

ඒ කාලේ සිරිතක් තිබුණා එල්ලන්ඩ ඉන්න මිනිහට ඊට කලින් ඉල්ලන දෙයක් කන්න දෙන එක. හින්තිරාළ උන්දගෙනුත් අහුවා “මොනවද කන්න කැමති” කියලා. “මැරෙන්න ඉන්න එකානේ, ආප්ප විසි පහක් තිහක් තිබුණොත් ඇති” කිව්වා. හිරගෙදර අය පුදුම වුණා. ඒත් ආප්ප තිහක් නීතිය හින්දා ගෙනත් දුන්නා.

හින්තිරාළ කන්න පටන් ගත්තා. ආප්ප වාටියක් නියපොත්තෙන් කොනින්ත කොනින්ත පැය භාගයක් විතර වෙලා ලෙව කෑවා. පැයකට එක ආප්පයක්වත් කාලා ඉවර කෙරුවෙ නෑ. එල්ලන වෙලාව ලංවුණා. නිළධාරි ඇවිත් බය වෙලා වටේ බලාගෙන ඉන්නවා. කන එක බලෙන් තතර කරන්න නීතියකුත් නෑ. හින්තිරාළ කිසි ගාණක් නැතිව අපේප කනවා.

එල්ලන වෙලාව පහ වුණා. නීතිය අහුව ඊට පස්සෙ එල්ලන්නත් බෑ. අන්තිමේ දී වුණේ මොකද හින්තිරාළ ආප්පවල පිහිටෙන් එල්ලුම් ගහෙන් බේරිලා ගෙදර ගියා.

අවසර

රත්නපුර පළාතෙ පිටිසර ගමක බොහොම නම්බුවට කැමති ගමරාළලා තුන් දෙනෙක් යාලුවෙලා හිටියා. දවසක් මේ තුන්දෙනා එකතු වෙලා ගමනක් යන කොට අතරමගදී පහත් කුලේකය කියන මිනිහෙක් හම්බ වුණා.

ඒ මිනිහා පාරෙ අයිනකට වෙලා කරේ තිබුණ ලේන්සුවත් අතට අරගෙන “අවසර” කියලා ඔළුව පාත් කරලා යන්න ගියා.

මිනිහා ගියාට පස්සෙ එක ගමරාළ කෙනෙක් කිව්වා “දක්කද මිනිස්සු මට සළකන තරම” කියලා. “උඹලා නිකන් අහක යන නම්බු දා ගන්නවා. ඒ මිනිහා ‘අවසර’ කිව්වේ මටයි” කියලා දෙවැනියා කිව්වා. “මටම හිතා යනවා උඹලාගේ මෝඩකමට. ඒ මිනිහා මටයි එහෙම කිව්වේ.” කියලා අන්තිමයා හිතා වුණා.

මේක බේරගන්න බැරුව තුන්දෙනාම ආපහු ඒ මිනිහා පස්සෙ ගිහින් ඇහුවා “උඹ අර අවසර කිව්වෙ අපෙන් කාටද?” කියලා. මිනිහට ගමරාළලාගේ තරම තේරිලා “මම අවසර කිව්වෙ තුන් දෙනාගෙන් ලොකුම මෝඩයට” කියලා හිතා වෙව් යන්න ගියා.

වෙදරාළ

එක ගමක මිනිහෙකුට කවුරුත් කතා කෙරුවෙ “වෙදරාළ” කියලා. ඒත් කිසිම කෙනෙක් එයාගෙන් බෙහෙත් ගන්න යන්නෙ නෑ. මේ වෙදරාළ හරි කැමතියි ඉස්සර කාලේ තමා කරපු වෙදකම් ගැන කියන්න.

වෙදරාළ හැම තිස්සෙ ම කියන කතාවක් තමා කොර තෙල් හිඳපු හැටි. “බොහොම බලගතු අවුසද දමලා කොර තෙල් හිඳින කොට පදම එද්දි කටස් ගාන සද්දයක් ඇහුණා. ගිහින් බලනකොට දන්නවද මොකද වෙලා තිබුණෙ කියලා. ගෙයි යටලියේ පොඩි ඇදයක් තිබුණා. ඒක හරි ගිහින්.”

වෙදරාළගේ ලොකුම අපත්තම බඩේ කැක්කුමක් සනීප කරපු එක. වෙදරාළ දවසක් ඇත ගමනක් යනකොට දෑකලා තියනවා මිනිස්සු වගයක් වටවෙලා ඉන්නවා. කිට්ටු කරලා බලන කොට මිනිහෙක් බඩේ කැක්කුම හැඳිලා දඟලනවා.

නාඩි අල්ලලා බලලා, නූලකුයි ලුහු මස් කැල්ලකුයි ගෙන්ගගත්ත. මස් කැල්ල නූලෙ ගැට ගහලා ලෙඩාගෙ ගිරියට ම දාලා ටිකෙන් ටික අඳිනකොට ඔළුවක් මතු වුණා. අන්තිමට මස් කැල්ල පස්සෙ ඇඳිලා ආවෙ දියබරියෙක්. මැනලා බලනකොට හරියටම රියන් පහක් දිග තිබුණලු.

“දැන් ඇයි වෙදකම් කරන්නෙ නැත්තෙ” කියලා ඇහුවම “මගෙ පුස්කෙල වෙද පොත් ටික හොරු ගත්තනේ !” කියලා ඇඟ බේරා ගන්නවා.

- උපුටා ගැනීම :- ශ්‍රී ලංකාවේ ජන කතා එකතුව (එස්. විජේසූරිය) -

ඉගෙන රසවත් කතන්දර කිහිපයක් දැකිවේ. එම කතන්දර හොඳින් කියවා ඊ ඊ කතාන්දරවල ඔබ වඩාත් සිත් ගත් අවස්ථා පෙළගස්වන්න.

කතන්දර ඇසුරින් නාට්‍ය පෙළ නිර්මාණය කරමු.

කතන්දරවල හමුවන කතා වස්තුවල නාට්‍යවලට සුදුසු නුසුදුසු අවස්ථා දැකිය හැකිය. නාට්‍යෝවිත හා නාට්‍යෝවිත නොවන, නාට්‍ය පෙළකට යොදාගත හැකි හා නොහැකි සිද්ධීන් ඇත. අපට හමුවන නොයෙකුත් කතාන්දර හා සමාජයේ සිදුවන විවිධාකාර සිදුවීම් අතරින් නාට්‍ය පෙළ නිර්මාණය කිරීමට සුදුසු අවස්ථා/සිද්ධි තෝරාගත යුත්තේ කෙසේ ද යන්න විමසා බලමු.

- ජනකතා, වීරකතා, ළමා කතා, සුරංගනා කතා ආදී විවිධාකාර වූ කතන්දර අතරින් නාට්‍යයක් සඳහා තෝරාගත යුත්තේ සමාජයට යම් පණවිඩයක්, අත්දැකීමක් ලබාදිය හැකි සහ විනෝදාස්වාදයක් ලබාගත හැකි කතාන්දර වේ.
- එම කතාන්දරවල ඇති නාට්‍යමය ගුණයෙන් අනූන අවස්ථා පමණක් තෝරාගත යුතු ය. එනම් යම් ගැටුම්කාරී අවස්ථාවක්, පුදුම උපදවන, හාස්‍ය ජනක, දුක්බර හෝ දුර්ලභ අවස්ථා තෝරා ගැනීම.
- මූල සිට අග දක්වා ම සිද්ධි අනුපිළිවෙලින් විකාශනය නොකළ ද මැදින් පටන්ගෙන වුව ද පෙළ නිර්මාණය කළ හැකි ය. නාට්‍ය රචකයාගේ අභිමතය පරිදි අවශ්‍ය නම් සිද්ධි අනුපිළිවෙල වෙනස් කළ හැකි ය. (උදාහරණ ලෙස රත්තරන් නාට්‍යයේ මැහැල්ල කැලයේ අතරමං වී ගල් ගුහාවකට එන තැනින් නාට්‍ය ආරම්භ වේ. ඒ දක්වා කතාව ඇගේ (තනිවම කතා කරන) සංවාද ආශ්‍රයෙන් ඉදිරිපත් කෙරේ.
- වේදිකාවේ පෙන්විය හැකි අවස්ථා පමණක් තෝරාගෙන අනෙක් කොටස් වෙනත් උපාය මාර්ග යොදා රඟදැක්වීමට අවශ්‍ය වන රංග විධාන ආකාරයෙන් දැක්විය යුතු වේ.

අප රඟදැක්වීමට බලාපොරොත්තු වන්නේ කෙටි නාට්‍ය අවස්ථා බැවින් එක් තැනක සිදුවන, එක් වෙලාවක සිදුවී එතැනින් ම අවසන් වන, වර්ත අවශ්‍ය ප්‍රමාණයට ගැලපෙන අවස්ථාවක් තෝරා ගැනීම සුදුසු ය. නාට්‍යයේ ජවනිකා නොහොත් කොටස් කැඩීම පංතිකාමර කෙටි නාට්‍යවලට එතරම් සුදුසු නැත.

- රසවත් ලෙස උචිත සංවාද යොදාගනිමින් ඒ ඒ වර්තවලට ජීවය දිය යුතු වේ. (වර්තවල මුඛින් පිටවිය යුත්තේ අවශ්‍ය ම සංවාද පමණි. වර්තය කල්පනා කරන දේ හැම විට ම දෙඩවීම, කටට එන සෑම දෙයක් ම පැවසීම, ප්‍රේක්ෂකයා ඉදිරියේ නුසුදුසු වචන උච්ඡාරණය කිරීම ආදියෙන් හැකි තාක් පරිස්සම් විය යුතු ය).
- හොඳ නාට්‍ය පෙළක් නිර්මාණය කිරීම මගින් සාර්ථක නාට්‍යයක් බිහිකළ හැකි ය. නාට්‍ය පෙළ යනු ගමනක් යාමේ දී සිතියමක්, නිවසක් තැනීමේ දී ප්ලෑන් එකක් (නිවාස සැලැස්මක්) වැනිය.

කතන්දරවල පහත දැක්වෙන ලක්ෂණ ඇත

- විවිධ ස්වරූපයෙන් කතාන්දර අපට හමුවේ.
- කතාන්දර මූල, මැද, අග සහිත ව ගොතා ඇත.
- කතාන්දරවල විවිධ වර්ත ඇත.
- ඒවායේ රසවත් සිදුවීම් ඇත.
- කතාන්දරවල ගැටුම් අවස්ථා වැනි නාට්‍යෝවිත ලක්ෂණ දක්නට ලැබේ.
- කතාන්දර අසා, කියවා මෙන් ම රඟ දැක්වීමෙන් ද රස විදිය හැකි ය.
- කතාන්දර උපයෝගීකරගෙන නාට්‍ය පෙළ නිර්මාණය කර ඇත.
(කතාන්දර ඇසුරින් නිර්මාණය වූ නාට්‍ය - නරි බැණා, රත්තරන්, එළොව ගිහින් මෙළෙව ආවා, මාෂා සහ වලහා....)

අභ්‍යාස (පිළිතුරු ලියන්න) :

01. නාට්‍ය පෙළ රචනා කිරීමේ දී අනුගමනය කළ යුතු කරුණු 4ක් ලියන්න.
02. රංග විධානවලින් සිදුවන මෙහෙවර කුමක් ද?
03. කතාන්දරයක දැකිය හැකි ලක්ෂණ 5ක් ලියන්න.
04. කතාන්දර ඇසුරින් නිර්මාණය වූ ප්‍රසිද්ධ නාට්‍ය මොනවා ද? ඒවායේ අධ්‍යක්ෂවරු නම් කරන්න.

පැවරුම :- ඉහත කතාන්දරයක් ඇසුරින් නාට්‍ය පෙළ නිර්මාණයක් කරන්න.

සාමාන්‍ය ජීවිතයේ සිදුවීම් හා අත්දැකීම් අයුරින් නාට්‍ය

කතාන්තර ඇසුරින් නාට්‍ය නිර්මාණය කරන ආකාරය පසුගිය පාඨමින් ඉගෙන ගනිමු. කතාන්තර නිර්මාණය වී ඇත්තේ පුද්ගලයන් ලෙස ජීවිතයේ අත්දැකීම් සිදුවීමක් හෝ ප්‍රවෘතියක් පදනම් කරගෙන විය හැකි ය. උදාහරණ ලෙස අන්දරේ වටා ගෙවන කතා හෝ දෙවන රාජසිංහ රජු පිළිබඳ ජන කතා දැක්විය හැකි ය. (මග දිගට ජනකතා පොත කියවන්න)

මෙවැනි කතා වර්තමානයේ දී අපට ද නිර්මාණය කළ හැකි ය. අපගේ හෝ වෙනත් අයෙකුගේ ජීවිත සිදුවීමක් එයට පාදක කර ගත හැකි ය. අප අසන පුවතක් හෝ පත්තර වාර්තාවක් ඒ සඳහා යොදා ගත හැකි ය.

කතා නිර්මාණයේ දී විවිධ ස්ථානවලට ගොස් ඒවායේ සිදුවන සාමාන්‍ය අවස්ථා හොඳින් නිරීක්ෂණය කිරීම වැදගත් වේ. එමෙන් ම ඒවායේ හමුවන විවිධ වර්ත හඳුනාගෙන එම වර්තවල හැසිරීම අධ්‍යයනය කිරීම කළ හැකි ය. උදාහරණ ලෙස වෙළඳ පොළක, බස් නැවතුමක, රෝහලක, මංගල හෝ අවමංගල අවස්ථාවක දක්නට ලැබෙන විවිධ වර්ත, සිද්ධි පිළිබඳ ව විමසිලිමත්ව සිටීම. (එය අදාළ පුද්ගලයන්ගේ අවදානයට ලක් නොවන පරිදි පරීක්ෂණය කළ යුතු වේ).

නාට්‍ය නිර්මාණයේ දී පහත කරුණු දැන සිටිය යුතු ය.

- සාමාන්‍ය ජීවිතයේ සිදුවීම් හා අත්දැකීම් අතර නාට්‍යෝචිත අවස්ථා ඇත.
- එම අවස්ථා අනුකරණාත්මක ව රඟ දැක්විය හැකි ය.
- රංගනයේ සාර්ථකත්වයට සාමූහිකත්වය වැදගත්වේ.
- අවස්ථා නිරූපණ රස වින්දනය සඳහා මෙන් ම ජීවිතාවබෝධය සඳහා ද ලබා ගැනීමටද උපකාරී වේ.

ක්‍රියාකාරකම :

විවිධ වර්ත හඳුනාගෙන එම වර්ත පාදක කොට ගෙන අවස්ථා නිර්මාණය කරන්න.

බස් නැවතුමක් සිදුවීමක්

විවාහ මංගල්‍යයක අවස්ථාවක්

නාට්‍යමය අවස්ථා නිර්මාණය කිරීමේ දී පහත කරුණු කෙරෙහි සැලකිලිමත් වන්න.

- තෝරාගත් ප්‍රධාන අවස්ථාවල විවිධ සිදුවීම් අතරින් නාට්‍යයකට සුදුසු අවස්ථා ඇත.
- එම සිද්ධි ඇසුරින් වඩාත් ප්‍රබල හා අපූර්ව අවස්ථාව නාට්‍යෝචිත විය හැකි ය.
- එම සිදුවීම්වලට අදාළ වර්ත විවිධ ගති පැවතුම්වලින් යුක්ත බව අවබෝධ කර ගන්න.
- එම වර්තවලට ගැලපෙන සරල බස් වහරක් යොදාගත යුතු වේ.
- නාට්‍යෝචිත අවස්ථාවක බොහෝ විට කුතුහලයක් තිබේ.
- යම් අවස්ථාවක දී විවිධ වර්ත විවිධ ප්‍රතිචාර දැක්විය හැකි ය.

(ඒවා සංවාදවල දී හා සිද්ධි නිරූපණයේ දී වැදගත් වේ).

නිරූපණය කළ හැකි අවස්ථා :

1. වෙසක් කුඩුවක් සඳමින් සිටින විට ළමුන්ට සිදුවන සිද්ධියක්
2. සිසුන් ක්‍රීඩා කරන අවස්ථාවක එක් අයෙකු අනතුරකට ලක්වීම.
3. පන්ති කාමරයට බල්ලෙක් පැමිණීම.
4. නිවාසාන්තර ක්‍රීඩා උළෙල අවස්ථාවේ නිවාස කුටියක් හිටිහැටියේ ගිනි ගැනීම.
5. පාසලේ අඹ ගසකින් අඹ කැඩීමට සිසුවෙක් ගහට නැග සිටි අවස්ථාවේ විදුහල්පතිතුමා පැමිණීම

6 පාඩම :

චරිත නිරූපණය

චරිත නිරූපණය චරිතයක් රඟපෑමයි. රූපණය යන වචනය ද රඟපෑම සඳහා භාවිත වේ. නළුවෙකු යම් චරිතයක් නිරූපණය කිරීමේ දී හොඳ සුදානමක් සහිතව සිදුකරයි. එම නළුවා රඟපෑමට නියමිත චරිතය මනාව අධ්‍යයනය කරයි. සංවාද කටපාඩම් කරයි. රංග අභ්‍යාසවල යෙදෙයි. ඒ වෙනුවෙන් කැපවෙයි.

නවකයෙකු ලෙස යම් චරිතයක් නිරූපණය කිරීමට අදහස් කරන ඔබට පහත සඳහන් කරුණු කෙරෙහි අවධානය යොමු කිරීම වැදගත් වේ.

- එක් නළුවෙකුට විවිධ චරිත රඟ දැක්විය හැකි ය.
- එක ම චරිතයේ විවිධාකාර වූ ගතිලක්ෂණ ඇත. රඟපෑමේ දී එම ලක්ෂණ මවා පෙන්විය හැකි ය.
- එක් පුද්ගල චරිතයක් රඟ දැක්වූව ද එක් එක් චරිතයේ සුවිශේෂී ලක්ෂණ හා විවිධත්වයක් ඇති බැවින්, එම සුවිශේෂී ලක්ෂණ සියුම් ලෙස තේරුම් ගත යුතුය. එම චරිතයේ මානසික හා හැසිරීම් රටාවේ විවිධ පැති අධ්‍යයනය කිරීම කළ යුතු ය.
- රඟ දක්වන චරිතය පිළිබඳ ව මනා අවබෝධයකින් යුක්තව රඟ දැක්විය යුතු ය.
- චරිතයක් සාර්ථක වීමට නම් බාහිර ව මෙන් ම අභ්‍යන්තර වශයෙන් ද චරිතයේ ලක්ෂණ හඳුනා ගත යුතු ය.
- චරිතවල හැඟීම් ප්‍රකාශනය මනාව සිදු කළ යුතු ය.
- චරිතයක අභ්‍යන්තර ලක්ෂණ මැවීම මනා පුහුණුවකින් යුක්ත ව කළ යුතු යුතු ය.
- අත්දැකීම් හේතුකොටගෙන රඟපාන චරිත සාර්ථක වේ.
- නිසි පරිදි අභිනයන් යොදාගනිමින් චරිතයන්ගේ බාහිර හා අභ්‍යන්තර ස්වරූපය එළිදැක්විය හැකි ය.

පැවරුම : චරිතවල මනෝභාවයන් ඉස්මතු වන සේ චරිත රඟ දක්වමු.

- විවිධ චරිත
1. කැදර ළමයෙක්
 2. සැර පරුෂ පියෙක්
 3. අහිංසක මවක්
 4. මසුරු ආච්චි කෙනෙක්
 5. මෝඩ මිනිසෙක්
 6. නපුරු කුඩම්මා කෙනෙක්
 7. මසුරු වෙළෙන්දෙක්
 8. කපටි හිඟන්කෙක්

සිරි සංඝබෝධි

- සරිසඟබෝ නූර්තිය

සිරි සංඝබෝධි මාලිගාවේ දී මම
දක ප්‍රාණේ හානි වෙන්ට බැට දෙමි //

අල්ලා බන්දා රන්දා බන්දා උන්දා කුන්දා
ලාමි සින්දා සැන්දා කාලේ මාලිගාවේ
ඉන්නවා සොයා... //

ධර්මේ ශීලේ රක්තා රාජා ලාමි දිවි නසා
කර්මේ වෙන්තෙ පස්සෙ හින්දා කිම්ද දෝශයා
කෝලහාල සිද්ධි වෙන්ට කාලේ බෝ සොදා //

තේජසාර ශීලවන්ත ධර්ම සංඝ බෝධි රාජ
හංග කර ලමි නැර මාලිගා සොයා ... //

සංවාද භාවිත කරමු.

සිරි සංඝබෝධි මාලිගාවේ ගීතය හඬනවා ගායනා කරමු.

එම ගීතය ගායනයේ දී පද පේළි වේගයෙන් උච්ඡාරණය කිරීමට සිදුවන නිසා වචන තේරුම් යන ආකාරයෙන් පැවසීමට වගබලා ගත යුතු වේ.

ගීත ගායනයේ දී මෙන් ම සංවාද ප්‍රකාශනයේ දී වචන පැහැදිලිව ඉදිරිපත් කිරීම ඉතාමත් ම වැදගත් ය.

නාට්‍යයේ වර්ත හා සංවාද

- නාට්‍ය පෙළක වර්ත දක්නට ලැබේ.
- නාට්‍යයේ කථා වස්තුව රැගෙන එන්නේ වර්ත මගිනි. වර්ත සඳහා ලියා ඇති සංවාද නළුවා හෝ නිළිය විසින් පැහැදිලිව හා නිවැරදි ව උච්චාරණය කළ යුතු ය.
- පැහැදිලි ව අදහස් ප්‍රකාශ කිරීමේ දී නිවැරදි ව අවබෝධයෙන් සංවාදයේ යෙදිය යුතු ය.
- උච්චාරණයේ දී අදහස් ප්‍රකාශ වන ආකාරයට හඬ උස් පහත් කොට භාවිත කළ යුතු ය.
- සංවාද භාවිතයේ දී කටහඬ විවිධ විලාස ගනී.

‘අමර ගියා දිව්‍ය ලෝකේ’ නාට්‍ය පිටපතෙහි කොටසක් පහතින් දැක්වේ. එහි අමරගේ වර්තය රඟපාන්න.

යාළුවෝ : මොකටද ඔයා මැරෙන්නේ?

අමර : දිව්‍යලෝකෙ යන්ඩ.

සියල්ලෝම : දිව්‍යලෝකෙ යන්ඩ?

අමර : ඔව් දිව්‍යලෝකෙ යන්ඩ....

ළමයි : එහෙ යන්නේ මොකටද?

(අමර ඉතාම සතුටින් ඇඳෙන් බැස)

අමර : මොකටද කියලා අහන්නේ. මං කියන්නම් ඒ රහස. මෙහෙ එන්ඩ මං ඔක්කෝම විස්තරේ කියන්නම්. එහෙ ඉස්කෝල නෑ.

යාළුවෝ : කොච්චර හොඳද?

අමර : විභාගත් නෑ

යාළුවෝ : හරි හොඳයි.

අමර : වක්කරේ පාඩම් කරන්නත් නෑ.

යාළුවෝ : මරුනේ...

අමර : සුරංගනාවියෝ රස පළතුරු ගෙනත් දෙනවා කන්ඩ. කාල නිදා ගන්න එකයි හිතේ හැටියට. කිසිම වැඩක් පලක්, මහන්සියක් කිසිම දෙයක් නැතිලු. එහෙ මොන තරං සැප විඳින්න පුළුවන් ද?

ඔය මොනවා කරන්ඩත් ඉස්සර වෙලා මං මැරිලා ඉන්ඩ ඕනෑ. මට අමතක වුණා..... මං මැරෙන්නඩ එපායෑ.... මං යනවා මං නිදාගන්නවා. නොකා, නොබී මැරෙනකම්ම නිදාගන්නවා.

(වේදිකාව අඳුරු වේ)

ඉහත නාට්‍ය දෙක ස ඉදිරිපත් කිරීමේ දී,

- මෙම සංවාද උච්චාරණයේදී විරාම, නැවතීම, ප්‍රශ්නාර්ථ වැනි ලක්ෂණ හඳුනා ගත යුතු ය.
- සංවාද උච්චාරණයේ දී හඬ ප්‍රබල ව පැවතිය යුතු ය.
- දෙබස් බණ්ඩය තුළ ඇති තාලානුකූල හෝ රිද්මයානුකූලභාවය හඳුනා ගත යුතු ය.
- සංවාදය තුළ ඇති හැඟීම අවබෝධ කරගෙන එය ප්‍රකාශ වන අයුරින් ඉදිරිපත් කළ යුතු ය.
- සංවාදය ඉදිරිපත් කිරීමේ දී රංගනයේ යෙදෙමින් ඉදිරිපත් කළ යුතු ය.

අභ්‍යාස (පිළිතුරු ලියන්න) :

01. සංවාද මගින් සිදුවන මෙහෙවර කුමක් ද?
02. නාට්‍යයේ චරිතයකට සංවාද යෙදීමේ දී සැලකිලිමත් විය යුතු කරුණු 3ක් ලියන්න.
03. සංවාද ඉදිරිපත් කිරීමේ දී සැලකිය යුතු කරුණු 4ක් ලියන්න.

8 පාඨම :

කායික හා මානසික සම්බන්ධතාව

මෙම පාඨම පහත දැක්වෙන ක්‍රියාකාරකම් ඔස්සේ තේරුම් ගනිමු. ඒවා කායික හා මානසික සම්බන්ධතාව ප්‍රගුණ කරන සංවලන අභ්‍යාස දෙකකි. රංගනයේ දී කය සහ මනස පිළිබඳ ව මනා අවධානයකින් කටයුතු කළ යුතු ය.

රංග අභ්‍යාස යනු රඟපෑමේ කුසලතාව වර්ධනය කිරීම සඳහා නියැලිය යුතු ශාරීරික හා මානසික ක්‍රියාකාරකම් ය. මෙවැනි ක්‍රියාකාරකම් නැතහොත් අභ්‍යාස රාශියක් ඇති අතර ඒවා රූපණයට සම්බන්ධ යම් යම් අංග ප්‍රගුණ කරගැනීම සඳහා ම සැකසී ඇත.

රංග අභ්‍යාස 01

මෙම ක්‍රියාකාරකම සඳහා ඉඩ ඇති සුදුසු ස්ථානයක් තෝරා ගන්න. සිසුන් කවයක් සේ රවුමට සිටගන්න. පසුපසට අඩි කීපයක් ගොස් රවුම තරමක් විශාල කරගන්න. එම කවය මතසිත් ලකුණු කරගෙන කවය තුළ ඇවිදින්න. නිහඬව, අත් සිසුන් සමඟ සන්නිවේදනයකින් තොරව, කවය තුළ අරමුණකින් තොර ව ඇවිදින්න.

පසුව ඉතාම සෙමින් ඇවිදිනවා යන හැඟීම ඇති ව ඇවිදින්න. එසේ ඇවිදින අතර වම, දකුණ යන අවබෝධය ඇතිව ඇවිදින්න, වම් කකුලට දකුණු අත, දකුණු කකුලට වම් අත වලනය වන අයුරු වටහාගෙන රවුම් කිහිපයක් ඇවිදින්න. එසේ ඇවිද්ද පසුව නැවත පළමු ඇවිදීම සහ දෙවන ඇවිදීම අතර ඇති වෙනස වටහා ගන්න. එනම්,

- ඇවිදීමේ දී භාවිතා කළ ක්‍රම දෙක පිළිබඳ ව අවධානය යොමු කළහොත් මූලිකම අරමුණකින් තොරව ඇවිදීම සිදු කළෙමු. එවිට සිරුර මූලික ව ක්‍රියා කරයි. දෙවනුව පාද සහ අත් වලනය පිළිබඳ ව සලකා ඒ පිළිබඳ ව අවධානය යොමු කරමින් ඇවිදීම සිදු කළෙමු. එවිට අරමුණකින් යුතු ව වලනය සිදුවේ. මනස හා සිරුර අතර සම්බන්ධතාවයකින් යුක්ත ව සංවලන ක්‍රියාවලිය සිදුවේ.
- රංගන කාර්යයේ දී සිදුකරනු ලබන සියලු වලන සිදුකරන්නේ මනස සහ සිරුර අතර සමෝධානික බවකින් යුතුව ය.
- සංවලන කාර්යය සිදුවන්නේ මනස හා සිරුර එක්තැන් වීමෙනි. නාට්‍යයක දී සෑම ක්‍රියාවක් ම සිදුකළ යුත්තේ මනා වූ සිහිකල්පනාවකින් යුතු ව ය. අරමුණකින් යුතු ව සංවලන ක්‍රියාවල යෙදීමෙන් අර්ථය ද නිවැරදි ව ප්‍රකාශ වේ.
- කය හා මනස අතර මනා සම්බන්ධතාවයක් ගොඩනගා ගැනීම මගින් රූපණ කාර්ය සාර්ථක කරගත හැකි වේ. එසේ කරගැනීම සඳහා විවිධ සංවලන සහිත අභ්‍යාස පවතී. ඒවායේ නිරත වීමෙන් ප්‍රබල හැකියාවන් වර්ධනය කරගත හැකි ය.

රංග අභ්‍යාස 02

මනස හා සිරුර අතර සම්බන්ධතාව මනාව ගොඩ නගා ගැනීමට අවශ්‍ය තවත් අභ්‍යාසයක නිරත වෙමු. නැවත පෙර මෙන්, අරමුණකින් තොර ව ඇවිදින්න. ඉන්පසු පහත ආකාරයේ අරමුණු ඔස්සේ ඇවිදින්න.

- හදිසි ගමනක් යන අයුරින්
- සක්මන් භාවනාව
- දුකින් යන අයුරින්
- සොරෙකු මෙන්
- ඇවිදීම නවත්වා රවුමේ ඇතුළට මුහුණලා සිට ගැනීම
 - (මෙහෙයවන්නාගේ/ගුරුතුමාගේ විධානය අනුව) අත් දෙකම හෝ එක් අතක් එසවීම.
 - දෙවනුව යම් අරමුණක් සහිත ව අත් එසවීම.
 - දුර සිටින මිතුරකුට කතා කිරීම.
 - අතෙහි ඇතිවූ අපහසුතාවක් හේතුකොටගෙන අත එසවීම.
 - ජයග්‍රහණයක් නිසා ඇතිවන සතුටින් අත් එසවීම.

යනාදී වශයෙන් වූ සංවලන ක්‍රියාවන් සිදු කරන්න.

- මනසින් කරන ලද ක්‍රියාව පිළිබඳ ව මනා අවබෝධයක් ඇතිකර ගැනීම වැදගත් ය.
- අරමුණකින් තොර ව කරනු ලබන ක්‍රියාවක සහ අරමුණක් සහිත ක්‍රියාකාරකමක් අතර ලොකු වෙනසක් ඇත. රංගනය යනු මනා අවධානයකින් යුක්තව අනවශ්‍ය හැසිරීම් ඉවත්කර අවශ්‍ය දේ පමණක් කර දැක්වීම වේ. ඒ කාර්යය හොඳින් ගොඩනගා ගැනීමට මෙවැනි රංග අභ්‍යාසවල නිරතුරුවම යෙදිය යුතු ය.

අභ්‍යාස (පිළිතුරු ලියන්න) :

01. කායික හා මානසික සම්බන්ධතාව යනු කුමක් ද?
02. කායික හා මානසික සම්බන්ධතාව ඇතිකර ගැනීමේ ප්‍රයෝජන 5ක් ලියන්න.
03. කායික හා මානසික සම්බන්ධතාව වර්ධනය කරන අභ්‍යාසයක් ලියන්න.

9 පාඩම :

විවිධ උච්චාරණ විධි හඳුනා ගනිමු.

රංග අභ්‍යාස 03

ඉඩපහසුකම් සහිත නිදහස් ස්ථානයකට යන්න. සිසුන් තනි රවුමකට සිටින සේ සිටගන්න. (ගුරුවරයා) මෙහෙයවන්නා තමාට සිදුවූ අත්දැකීමක් මෙන් කතාවක් ඉදිරිපත් කරයි.

කතාව :

ඔන්න මං උදේ නැගිටිටේ පාන්දරම. හරි නිදිමතයි. මට බඩගින්නකුත් දැනුණා. උදේ කෑම එක මේසේ උඩ ගෙනත් තියලා තිබුණා. මම ඒක කෑවා. හරිම රසයි. ඊට පස්සේ ලැස්තියෙලා පාරට ආවා. බස් එකකට ගොඩ වුණා. සෙනඟ හරියට. දෙපාරක්ම කකුල පැගුණා. සෙනඟ නිසා දාඩියෙන් මගේ ඇඟ තෙත් වුණා. සුළු මොහොතකින් සුළං රැල්ල සමඟ හොඳ සුවඳක් හමා ගෙන ආවා. වට පිට බලන කොට හරිම ලස්සන මල් පොකුරු පිරුණු මල්වත්තක් මැදින් බස් එක යන්නේ. කුඩා වසු පැටියෙක් වලිගය උස්සාගෙන දුවනවා. මට දැනුණ වෙහෙස මහන්සිය නිකම්ම නැතිවෙලා ගියා.

මෙම සිද්ධිය ඔබට සිද්ධවුණා යයි හිතන්න. එවිට ඔබට මොනවගේ හැඟීම් ඇතිවෙනවා ඇත්ද? (දුක, සතුට, ආදරය, තරහව වැනි) හැඟීම් ඇති වේ.

එයින් ගමය වන්නේ මොනවා ද?

- සාමාන්‍ය ජීවිතයේදී ආදරය, සතුට, දුක, කරහව වැනි හැඟීම් අත්විඳින්නට සිදුවේ.
- ඒවා අනෙක් අයට ප්‍රකාශ කිරීම සඳහා වචන ප්‍රධාන වශයෙන් ඉවහල් වේ.
- විවිධ හැඟීම් ප්‍රකාශ වන පරිදි අපේ වචන විවිධ උච්චාරණ විධි වෙනස් වේ.
- වර්තනික රූපයේ දී විවිධ අර්ථ ප්‍රකාශ වනුයේ කටහඬ හසුරුවමින් රංගනයේ යෙදීමට සිදු වේ.

කටහඬ (උච්චාරණ) අභ්‍යාසය 04

පහත දැක්වෙන වචන විවිධ හැඟීම් හා අදහස් ප්‍රකාශවන පරිදි උච්චාරණය කරන්න.

- 'මොකද' යන වචනය සතුටින්, දුකින්, කරහින්, ආදරයෙන් යන විවිධ හැඟීම් මතු වන ආකාරයට උච්චාරණය කිරීමට
- එසේම ලඟ සිටින කෙනෙකුට, දුර සිටින කෙනෙකුට, කථා කරන විට උච්චාරණය වෙනස් වේ. එසේ පහත වචන උච්චාරණය කරන්න.
 - අම්මේ
 - ඇයි
 - මට බෑ
 - මෙහාට එන්න
 - දැන් හරි
 - අඬන්න එපා

මෙයින් අවබෝධ වන්නේ මොනවා ද?

- I හැඟීම් ප්‍රකාශනය සඳහා කටහඬ ඉතාමත් ප්‍රයෝජනවත් බව.
- II හැඟීම්වලට අනුකූල ව හඬ වෙනස් වන බව
- III හඬ උච්චාරණය පිළිබඳ ව අවබෝධය ලබා ගැනීමට අවට සමාජය නිරීක්ෂණය කිරීම වැදගත් වේ.
- IV උච්චාරණයේදී හඬ එකම තලයක නොපිහිටුවා උස්පහත් කිරීම මගින් හඬ හසුරුවා ගත හැකි බව.
- V වර්තනික රූපයේ දී නාට්‍ය පිටපතේ ඇති වර්තයට අදාළ සංවාද කොටස්වල හැඟීම් සහ අරුත් සොයා ගැනීම තුළින් සාර්ථක ව හඬ උච්චාරණය කිරීමට හැකි බව.

පැවරුම - ජීවන අත්දැකීම් භාවිත කර (ලමුන් ජීවත්වන සමාජයේ වර්තන ඇසුරින්) උච්චාරණ විධි කිහිපයක් නිර්මාණය කොට පංතියේ ඉදිරිපත් කරන්න.

10 පාඩම :

"ඉතිහාස කතා නාට්‍යයට"

ඓතිහාසික කතා ඇසුරින් නිර්මාණය වූ නැතහොත් ඓතිහාසික අවස්ථා අත්කරගත වික්‍රපට හා නාට්‍ය බොහොමයක් පවතී. දේශීය මෙන් ම විදේශීය වශයෙන් ද එවැනි නිර්මාණවලට කැමති රසික පිරිස් බොහෝ ය.

දේශීය නිර්මාණ කිහිපයකට උදාහරණ ලෙස,

(1). වික්‍රපට හා ටෙලිනාට්‍ය

සිරි පැරකුම්, මහින්දාගමනය, වීර පුරන් අප්පු, සිරිදළදාගමනය මහතලා සටන, මොණරවිල

(2). වේදිකා නාට්‍ය

දෝන කතිරිනා, දෙවැනි මහින්ද, සුබ සහ යස, ගජමන්ථුවන, කුවේණි

ඒ අනුව ශ්‍රී ලංකාව හා සම්බන්ධ ඓතිහාසික කතා ඇතුළත් ග්‍රන්ථ වශයෙන් මහාවංසය, දීපවංසය, රාජරත්නාකරය, වූලවංසය, ආදී ග්‍රන්ථ වැදගත්වේ.

ඓතිහාසික කතා ලෙස අපට හමුවන බොහෝමයක් කතා ආගමික කතා, චිරකතා, රාජ කතා, යෝධයන් හා සම්බන්ධ කතා ආදී වශයෙන් වර්ග කළ හැකි ය.

ඇතැම් ඒවා පුරාවෘත්තයන් වේ. ඉතිහාසයේ සිදු වුණා යයි කියන ඇතැම් කතා මිත්‍යාවන්ගෙන් පිරී පැවතීම එම කතා සාහිත්‍යයේ ස්වභාවයයි. එම විශේෂත්වය නාට්‍යමය වශයෙන් ඉතාමත් ප්‍රයෝජනවත් ය. එම කතාවල නාට්‍ය සඳහා යොදාගත හැකි ඉතා හොඳ තේමා ඇත. එම ඉතිහාස කතා වර්තමාන සමාජය හා සම්බන්ධ කරගෙන සමාජ ගැටලු සාකච්ඡා කිරීම සඳහා භාවිත කළ හැකි ය.

අභ්‍යාස (පිළිතුරු ලියන්න) :

A). යට දක්වෙන වර්ගීකරණයට අනුව වගුවක් සකස් කරන්න (කතා ලයිස්තුව උපයෝගී කර ගන්න).

1. ආගමික කතා 2. රජ කතා 3. චිර කතා 4. යෝධයන් හා සම්බන්ධ කතා

B). එම කතාවලට පාදක වූ ඓතිහාසික, සාමාජීය හා සංස්කෘතික පදනම සාකච්ඡා කරන්න.

පැවරුම :

නාට්‍ය සඳහා උචිත සිද්ධි, අවස්ථා හා චරිත ඇතුළත් ඓතිහාසික කතා එක් රැස්කොට කතා 10 ක් ඇතුළත් වන සේ පොත් පිටුවක් සකස් කරන්න.

1. විජය - කුවේණි කතා පුවත
2. උන්මාද චිත්‍රා
3. පණ්ඩුකාභය කුමරුගේ ළමා කාලය
4. මහින්දාගමනය
5. ශ්‍රී මහා බෝධිය වැඩවීම
6. දේවි කුමරිය මුහුදට බිලිවීම
7. ගැමුණු කුමරු ආහාර ප්‍රතික්ෂේප කිරීම
8. නන්දිමිත්‍ර යෝධයාගේ කතා වස්තුව
9. ගෝඨමිබරට නම ලැබුණ හැටි
10. දස මහායෝධයන් හා සම්බන්ධ තවත් කතා
11. දුටු ගැමුණු - එළාර සංග්‍රාමය
12. සාලිය - අශෝකමාලා හමුවීම
13. නිල මහා යෝධයා ගේ කතාව
14. ගජබා රජු වැලි මිරිකා දිය ගෙනහැර පෑම
15. යසලාලක තිස්ස රජුගේ කතාව
16. සිරිසගබෝ හිස දන්දීම
17. සතුන්ට පවා සැත්කම් කළ බුද්ධදාස රජතුමා
18. කාශ්‍යප රජතුමා
19. දළදාගමනය පිළිබඳ කතා වස්තුව
20. අප්පුවා රජවීම
21. ටිකිරි කුමරු රාජසිංහ නමින් රජවුණා.
22. මද්දුම බණ්ඩාර
23. කැප්පෙට්පොල නිලමෙතුමා
24. කුඩාපොළ හාමුදුරුවෝ
25. චිර පුරන්අප්පු

ප්‍රායෝගික පරීක්ෂණ

ප්‍රායෝගික පරීක්ෂණය විෂයය භාර ගුරුවරයා විසින් ලිඛිත විභාගයට පෙර හෝ පසුව සිදු කරනු ලබයි. ඒ සඳහා සූදානම්ව පැමිණිය යුතු අංග ගුරුවරයා විසින් කලින් දැනුම් දෙනු ලැබේ. පහතින් දැක්වෙන්නේ විභාගය සඳහා ඔබ විසින් ඉදිරිපත් කළ යුතු ප්‍රායෝගික පරීක්ෂණයට අදාළ අංශ කීපයකි.

01. නාට්‍ය ගීතය (කේවල)

කැමති ඕනෑම වේදිකා නාට්‍ය ගීතයක් ගයමින් හා රඟපාමින් ඉදිරිපත් කළ යුතු ය. එය නිවසේ දී සූදානම් වී පැමිණිය යුතු ය.

ලකුණු ලබා දෙන ආකාරය :

සම්පූර්ණ ගීතය ම මතකයෙන් ගායනා කිරීමට	ලකුණු	05
ගායනය නිවැරදි නාදමාලාව අනුව ඉදිරිපත් කිරීමට	ලකුණු	05
මුහුණෙන් හා සිරුරෙන් ගීතයේ හැඟීම හා අදහස නිරූපණය සඳහා	ලකුණු	05
වේදිකාව (අවකාශය) ගායනය සඳහා යොදා ගන්නා ආකාරයට	ලකුණු	05
එකතුව	ලකුණු	20

02. පෙළ ආශ්‍රිත භාෂණ රංගනය (කේවල)

පාලිත ලොකුපෝතාගම මහතාගේ ‘අමර ගියා දිව්‍යලෝකේ’ නාට්‍ය පෙළ මේ සඳහා භාවිත කළ යුතු ය. එම නාට්‍ය පෙළින් කැමති සංවාද කොටසක් (එක් වර්තයක දෙබස් පමණක්) කටපාඩම් කර, එම සංවාද කොටස රඟපා ඉදිරිපත් කළ යුතු ය. (වර්ත දෙකක් හෝ කිහිපයක් ඇති සංවාද කොටසක් ඉදිරිපත් කරන විට එක් වර්තයක් ඉදිරිපත් කළ යුතු අතර අනෙක් වර්තවල දෙබස්වලදී නිශ්ශබ්දව ප්‍රතිචාර පමණක් දැක්විය යුතු ය).

ලකුණු ලබා දෙන ආකාරය :

වචන පැහැදිලිව හා නිවැරදි ව නිසි හඬින් උච්චාරණය සඳහා	ලකුණු	05
වර්තය හා අවස්ථාව හොඳින් හඳුනාගෙන එම වර්තය නිරූපණය කිරීමට	ලකුණු	05
මුහුණෙන් හා සිරුරෙන් වර්තයේ හැඟීම නිරූපණය සඳහා	ලකුණු	05
වේදිකාව (අවකාශය) රඟපෑම සඳහා යොදා ගන්නා ආකාරයට	ලකුණු	05
එකතුව	ලකුණු	20

03. ක්ෂණික නිරූපණය (කේවල) :

ගුරුවරයා දෙනු ලබන මාතෘකා අතරින් තමා කැමති මාතෘකාවක් තෝරා ගැනීමට අවස්ථාව හිමි වේ. තෝරාගත් මාතෘකාවට අනුව එහි එන එක් වර්තයක් සම්බන්ධයෙන් කුඩා සිද්ධියක් /අවස්ථාවක් නාට්‍යානුසාරී ව ගොඩ නඟ ගත යුතු ය. මතසින් ගොඩනගාගත් එම සිද්ධිය /අවස්ථාව විනාඩි 03ක පමණ කාලයක් තුළ තනිව ම රඟපා ඉදිරිපත් කළ යුතු ය.

ලකුණු ලබා දෙන ආකාරය :

නාට්‍යෝවිත ලෙස සිද්ධිය /අවස්ථාව ගෙඩනගාගෙන තිබීම	ලකුණු	05
සංවාද පැහැදිලි ව හා නිර්මාණාත්මක ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම	ලකුණු	05
මුහුණෙන් හා සිරුරෙන් වර්තයේ හැඟීම නිරූපණය සඳහා	ලකුණු	05
වේදිකාව (අවකාශය) රඟපෑම සඳහා යොදා ගන්නා ආකාරයට	ලකුණු	05
එකතුව	ලකුණු	20

04. කතා පුවතක් නාට්‍යානුසාරීව ඉදිරිපත් කිරීම (කේවල)

තමන් කැමති ඕනෑම ජනකතාවක්, සුරංගනා කතාවක්, උපමා කතාවක්, ආගමික කතාවක් හෝ තමා විසින් ම නිර්මාණය කළ කතාවක් නාට්‍යානුසාරීව ඉදිරිපත් කළ යුතු ය. එය ඉදිරිපත් කිරීමට මිනිත්තු 03ක් 05ක් අතර කාලයක් ගත හැකි ය. නිවසේ දී සූදානම් ව පැමිණිය හැකි ය.

ලකුණු ලබා දෙන ආකාරය :

කතාව පිළිබඳ අවබෝධය, නිවැරදි තෝරාගැනීම හා සූදානම්	ලකුණු	05
උච්චාරණය හා හඬ පාලනය	ලකුණු	05
රංග උපක්‍රම භාවිතය හා අවකාශ භාවිතය	ලකුණු	05
මුහුණෙන් හා ශාරීරයෙන් අදහස් ප්‍රකාශ කිරීමේ හැකියාව	ලකුණු	05
එකතුව	ලකුණු	20

05. තමා කැමති ඕනෑම කතාන්දරයක් නාට්‍යානුසාරයෙන් ඉදිරිපත් කිරීම (සාමූහික)

කණ්ඩායමකට සිසුන් 03 - 07 ක් අතර සංඛ්‍යාවක් සහභාගි විය හැකි ය. අගයීමේ දී සාමාජික සියල්ලන්ටම සමාන ලකුණු ප්‍රමාණයක් ලැබේ. සියලු සාමාජිකයින් වර්ත නිරූපණය කළ යුතුය.

ලකුණු ලබා දෙන ආකාරය :

නාට්‍ය පිටපතක් ඉදිරිපත් කිරීම, සාමූහිකත්වය, පූර්ව සැලසුම	ලකුණු 05
ආනුශංග භාවිතය (වේෂ භූෂණ, අංගරවනය, පසුතල, රංගෝපකරණ, සංගීතය)	ලකුණු 05
රංග උපක්‍රම භාවිතය හා අවකාශ භාවිතය	ලකුණු 05
සතර අභිනය භාවිත කරමින් සමස්ථ වර්ත නිරූපණ ක්‍රියාවලිය	ලකුණු 05
එකතුව	<u>ලකුණු 20</u>

සැලකිය යුතුයි.

වාර අවසාන විභාගවල දී නාට්‍ය හා රංග කලාව සඳහා ලකුණු හිමි වන්නේ කොටස් දෙකක් යටතේ ය. පළමු කොටසේ දී සාමාන්‍ය පරිදි ලිඛිත විභාගයක් පැවැත්වෙන අතර එයින් ලකුණු 50ක් හිමි වේ. දෙවන කොටස වන්නේ ප්‍රායෝගික පරීක්ෂණයයි. එයින් ලකුණු 50ක් හිමි වේ. (ලිඛිත 50% + ප්‍රායෝගික 50% = 100%). ප්‍රගති වාර්ථා සටහනට ලකුණු ඇතුළත් කිරීමට ඔබ විසින් ලිඛිත පරීක්ෂණය මෙන් ම ප්‍රායෝගික පරීක්ෂණයට ද පෙනී සිටීම අනිවාර්යය වේ.

පළමු වාර පරීක්ෂණය - 2019 බස්නාහිර පළාත

කාලය පැය 2යි

නම :

පන්තිය:.....

අංකය :

I කොටස

- සියලුම ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න.
- අංක 01 සිට 05 දක්වා ප්‍රශ්නවලට වඩාත් නිවැරදි පිළිතුර තෝරා යටින් ඉරක් අඳින්න.

01. ළමා නාට්‍යකරුවෙකු වන්නේ,

(1) ටයිටස් තොටවත්ත.	(2) සුගතපාල ද සිල්වා.
(3) හෙන්රි ජයසේන.	(4) පාලිත ලොකුපෝතාගම.

02. මේ අතරින් ටෙලි නාට්‍යයක් වන්නේ,

(1) සිරිපැරකුම්	(2) මහින්දාගනය	(3) මහතලා හටන	(4) සිරි දළදාගමනය

03. ප්‍රොසිනියම් වේදිකාව යනු,

(1) කමත	(2) තානායම් පොළ
(3) කැරකෙන වේදිකාව	(4) පින්තුර රාමු වේදිකාව

04. වේදිකා නාට්‍ය ගීතයකි,

(1) හිනැහේවී බෝනික්කා	(2) තැන තැන රවුමට ඉඳගෙන
(3) හනික වරෙව් කොල්ලනේ	(4) හෝ ගානා පොකුණේ

05. නාට්‍ය පිටපතක ඇතුළත් ලක්ෂණයක් නොවන්නේ,

(1) මූල, මැද, අග සිද්ධි පැවතීම	(2) ආනුෂංගික අංග භාවිතය
(3) සංවාද භාවිතය	(4) රංග විධාන තිබීම

අංක 6 සිට 10 දක්වා ප්‍රශ්න සඳහා නොගැළපෙන පිළිතුර තෝරා යටින් ඉරක් අඳින්න.

06. කතාන්තරයක දැකිය හැකි ලක්ෂණයකි.

(1) වර්ත භාවිතය	(2) ගැටුම් අවස්ථා තිබීම
(3) සිද්ධි හා අවස්ථා පැවතීම	(4) සතර අභිනය භාවිතය

07. වේදිකා නාට්‍ය සඳහා අත්‍යවශ්‍ය දෙයකි.

(1) කැමරාව	(2) වේදිකාව
(3) නාට්‍ය පිටපත	(4) රංග වස්ත්‍රාභරණ

08. මේ අතරින් මනාකල්පිත වර්තයකි.

(1) සුරංගනාව	(2) භූතයා	(3) රජතුමා	(4) යක්ෂයා

09. ජන ක්‍රීඩාවකි.

(1) කැරම් ගැසීම	(2) මේවර කෙළිය	(3) ඔළිඳ කෙළිය	(4) පංච දූමීම

10. "අමර ගියා දිව්‍ය ලෝකෙ" නාට්‍යයේ වර්තයකි.

(1) අමර	(2) දොස්තර	(3) අම්මා	(4) රාජු

- අංක 11 සිට 15 දක්වා පහත දක්වෙන ප්‍රකාශ නිවැරදි නම් (✓) ලකුණ ද වැරදි නම් (X) ලකුණ ඉදිරියෙන් ඇති වරහන තුළ යොදන්න.

11. ස්වභාවික පරිසරයේ සිදුවීම් ඇසුරින් අනුකරණය කළ නොහැකිය.	(.....)
12. අල්ලා, බන්දා, රන්දා, සින්දා, කැන්දා.....සිරිසඟබෝ තුර්තියේ එන ගීතයකි.	(.....)
13. සංවාද නළුවා හෝ නිළිය පැහැදිලි ව හා නිවැරදි ව උච්චාරණය කළ යුතුයි.	(.....)
14. කය හා මනස අතර මනා සම්බන්ධතාවක් ගොඩනැගීම මගින් රූපණ කාර්යය සාර්ථකව කළ නොහැක.	(.....)
15. පන්ති කාමර නාට්‍යයකට වඩා සෙල්ලම් ගෙදරක ක්‍රියාකාරකම් වෙනස් වේ.	(.....)

- වරහන් තුළ දී ඇති වචන තෝරා හිස්තැන් පුරවන්න.

(සුබ සහ යස, රංග ක්‍රීඩා, ආහාර්ය, සංවලන අභ්‍යාස, පුංචි අපට දැන් තේරෙයි)

16. කය හා මනස අතර සම්බන්ධතාව වර්ධනය කර ගැනීමට	කළ හැකි ය.
17. සාමූහික බව වර්ධනයට	ඉවහල් වේ.
18. ඓතිහාසික කතාවක් ඇතුළත් වේදිකා නාට්‍යයක් වන්නේ,	
19. කුකුළු හාමි, මීයන් ඇතුළත් වර්ත සහිත නාට්‍යය වන්නේ,	
20. යන අභිනයට වේෂ භූෂණ හා ආලෝකය අයත් වේ.	

- පළමු ප්‍රශ්නය ඇතුළුව තවත් ප්‍රශ්න දෙකකට පිළිතුරු සපයන්න.

01. 1 ලමයා : අමර ඇයි ඉස්කෝලෙ අවේ නැත්තේ ?

2 ලමයා : ඇයි සෙල්ලම් කරන්නේ නැත්තේ?

1 ලමයා : ඒ මොනවා වුණත් කැම නොකා ඉඳල හරියනව ද?

අම්මා : උදේට නෑ. දවල්ට නෑ. වතුර බිඳක්වත් බිච්චේ නෑ. අගේටහිටපු දරුවා.

1 ලමයා : ඇත්තම කියන්න අමර. ඇයි ඔයා කැම නොකා ඉන්නේ ?

ලමයා : මට මැරෙන්න ඕන.

1. මෙම සංවාද බණ්ඩය අයත් නාට්‍ය කුමක් ද? (උ. 2)
2. මෙහි නිර්මාණකරු කවුද? (උ. 2)
3. මෙහි සඳහන් නොවන නාට්‍යයට අයත් චරිත 2ක් ලියන්න. (උ. 2)
4. මෙම නාට්‍යයේ එන මන:කල්පිත චරිතය කුමක් ද? (උ. 2)
5. අමර සුව කිරීමට යොදන උපක්‍රමය විස්තර කරන්න. (උ. 2)

02. i) රංග භූමිය යන්න හඳුන්වන්න. (උ. 2)
- ii) රංග භූමි වර්ග තුනක් නම් කරන්න. (උ. 3)
- iii) රංග භූමිය ඇඳ කොටස් නම් කරන්න. (උ. 5)

03. i) වේදිකා නාට්‍ය දෙකක් නම් කරන්න. (උ. 2)
- ii) එම නාට්‍ය දෙකෙහි ඇතුළත් නාට්‍ය ගී දෙකක් ලියා දක්වන්න. (උ. 3)
- iii) ඔබ කැමති නාට්‍ය ගීතයක් සම්පූර්ණයෙන් ලියා දක්වන්න. (උ. 5)

04. ඓතිහාසික කතා පුවතක වීර චරිතයක් ඇතුළත්කර ගනමින් නාට්‍ය පෙළක් රචනා කරන්න.
- i) නාට්‍යෝචිත සිද්ධි ගැලපීම (උ. 4)
- iii) සංවාද, රංග විධාන සහිත පෙළ රචනය (උ. 6)

05. පහත සඳහන් මාතෘකා අතරින් දෙකකට කෙටි සටහන් ලියන්න.
- i) කතා වස්තුව ii) නාට්‍යයේ ගැටුම iii) පරිකල්පනය iv) සමාරෝපය
- (5x2 = 10)